

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

ВСТУП

Методичний посібник розраховано на вчителів мистецтва, котрі викладають предмет в 1-му класі загальної середньої школи. До змісту посібника входять: методичні рекомендації, календарно-тематичні та поурочні плани, а також додатки з текстом пісенного репертуару, творчими завданнями.

Пропонований методичний посібник розроблено відповідно до вимог нової програми «Мистецтво» для 1 класів загальноосвітніх навчальних закладів (колектив авторів під керівництвом О. Савченко та Р. Шиян) та вимогами Державного стандарту початкової загальної середньої освіти та концепції Нової української школи.

ВИТЯГ ІЗ ПРОГРАМИ «МИСТЕЦТВО» ДЛЯ УЧНІВ 1–4 КЛАСІВ (2018 Р.)

Метою навчання мистецтва в школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Змістова лінія **«Художньо-творча діяльність»** націлює на розвиток креативності та мистецьких здібностей учнів через практичне освоєння основ художньої мови різних видів мистецтва та способів художньо-творчого самовираження. Ця змістова лінія реалізується через формування в учнів умінь застосовувати різні виразні засоби творення художніх образів, імпровізування та естетичного перетворення довкілля.

Змістова лінія **«Сприймання та інтерпретація мистецтва»** спрямована на пізнання цінностей, що відображають твори мистецтва. Її реалізація передбачає розвиток емоційної сфери учнів, збагачення естетичного досвіду, формування в них умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво, виявляючи до нього емоційно-ціннісне ставлення.

Реалізація змістової лінії **«Комунікація через мистецтво»** націлена на соціалізацію учнів через мистецтво, усвідомлення ними свого «Я» (своїх мистецьких досягнень і можливостей). Змістова лінія передбачає формування в учнів умінь презентувати себе і свої досягнення, критично їх оцінювати, взаємодіяти з іншими через мистецтво у середовищі, зокрема у різних культурно-мистецьких заходах, обговореннях тощо, а також формування уявлень про можливість і способи регулювати свій емоційний стан завдяки мистецтву.

Опанування учнями мистецтва у початковій школі ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного, ігрового та інтегративного підходів.

Мистецтво сприяє формуванню *ключових компетентностей*, зокрема, у процесі:

- усного висловлювання своїх вражень від мистецтва; за допомогою коментування дорослого й оцінювання власної художньо-творчої діяльності (*вільне володіння державною мовою/ здатність спілкуватися рідною*);
- здійснення елементарних розрахунків (наприклад, для встановлення пропорцій, визначення метру, запису ритму тощо) (*математична компетентність*);
- спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва (*компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічна компетентність*);
- самостійного (чи за допомогою дорослого) використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації, художнього творення (*інформаційно-комунікаційна компетентність*);
- формування умінь визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби; прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва (*навчання впродовж життя*);
- співпраці з іншими, зокрема участі у мистецьких заходах, прикрашенні середовища для друзів, сусідів; прояву відповідальності за особистий і колективний результат; використання мистецтва для отримання задоволення (впливу на власний емоційний стан) (*громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей*);
- опанування народних традицій, мистецтва рідного краю; толерантного ставлення до мистецтва різних народів (*культурна компетентність*);
- проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній та колективній); презентації результатів власних мистецьких досягнень (*підприємливість та фінансова грамотність*);
- виявлення бажання впроваджувати нові ідеї (*інноваційність*).

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

1 КЛАС

Очікувані результати	Зміст навчання
Художньо-творча діяльність	
<p>Учень / учениця: <i>співає</i> вокальні вправи, дитячі пісні (зокрема музичний фольклор) у відповідному настрої, характері; <i>дотримується</i> правил співу (постава, дихання); <i>створює</i> елементарний ритмічний супровід до пісні; <i>виконує</i> пісні «у ролях», відтворюючи образ мімікою, пластикою рухів; <i>відтворює</i> прості ритмічні послідовності (створені з половинних, четвертних та восьмих тривалостей); <i>добирає</i> тембр інструмента (трикутники, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо) для передачі відповідного образу; <i>грає</i> в ансамблі прості композиції (трикутники, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо); <i>імпровізує</i> голосом (музичні, мовленнєві інтонації), на музичних інструментах; <i>орієнтується</i> в нотному записі (нотний стан, скрипковий ключ, ноти в межах I октави, тривалості звуків — ціла, половинна, чверть, восьма); <i>відтворює</i> прості форми предметів та об'єктів довкілля фарбами (акварель, гуаш), графічними та пластичними матеріалами; <i>розміщує</i> пропорційно зображення, використовуючи всю площину аркуша; <i>компонує</i> (з допомогою учителя) <i>зображення</i> у форматі (вертикальний, горизонтальний); <i>створює</i> елементарний стрічковий візерунок, прості декоративні розписи; <i>використовує</i> у роботі основні, похідні, теплі й холодні кольори; <i>змішує та розбавляє</i> водою фарби для отримання різних відтінків кольорів; <i>користується фарбами</i> (акварель, гуаш), олівцями (кольоровими, восковими), пластиліном, фломастерами, палітрою, пензлями, стеками, ножицями тощо; <i>спостерігає</i> різноманітність і красу природних форм, рослин, птахів, тварин у навколишньому середовищі; <i>досліджує</i> і <i>виявляє</i> цікаве, незвичайне у доквіллі; <i>наводить приклади</i> геометричної подібності природних та штучних об'єктів; <i>працює</i> (вирізує, конструює) з папером, з природним матеріалом; <i>дотримується</i> правил техніки безпеки; <i>експериментує</i> з кольорами, лініями, формами тощо; <i>прикрашає</i> (за допомогою дорослого) середовище, в якому живе і навчається; <i>виконує</i> нескладні ролі, етюди-наслідування; <i>вправляється</i> над інтонацією мовлення, чіткістю дикції, виразністю міміки і жести, перевтілюючись у різних персонажів; <i>розуміє</i> правила поведінки в театрі; <i>рухається</i> в ритмі й темпі музики, <i>узгоджує</i> свої рухи з музичним супроводом (співом); <i>орієнтується</i> у просторі; <i>придумує</i> образи і <i>створює</i> їх знайомими засобами мистецької виразності; <i>імпровізує</i> засобами пантоміми (міміка, жести);</p>	<p>Спів. Імпровізації голосом, пластикою, на музичних інструментах. Відтворення рухами характеру, темпу, ритму музики. Інсценізація пісень, створення театралізованих образів. Гра на музичних інструментах (трикутники, бубни, барабан, сопілка, ксилофон тощо): створення елементарного ритмічного супроводу до пісні, ритмічних послідовностей тощо. Знайомство з нотним записом (нотний стан, скрипковий ключ, ноти в межах I октави, тривалості звуків — ціла, половинна, чверть, восьма). Використання музичної діяльності для задоволення та поліпшення емоційного стану. Використання різних ліній, плям, форм, кольорів і їхніх відтінків для створення візуальних образів. Організація робочого місця. Створення зображень графічними матеріалами, фарбами. Елементарне компонування елементів композиції (площинної, об'ємної). Вирізування, конструювання з паперу. Робота з природними матеріалами. Елементарна стилізація форм оздоблювальних елементів різних видів декоративно-прикладного мистецтва (народна іграшка, розпис, витинанка, писанка тощо). Ліплення з пластичних матеріалів. Дотримання охайності та правил техніки безпеки. Дослідження доквілля, виявлення цікавих, незвичайних об'єктів для створення художніх образів. Прикрашення місця, де навчається, живе. Використання образотворчої діяльності для задоволення та поліпшення емоційного стану. Інсценізація (виконання нескладних ролей), етюди-наслідування.</p>

<p><i>виконує</i> твори мистецтва (співає, малює, танцює, декламує тощо), які подобаються; <i>називає</i> свої уподобання у мистецтві.</p>	<p>Відтворення елементарних танцювальних елементів. Імпровізації засобами пантоміми (міміка, жести).</p>
<p>Сприймання та інтерпретація мистецтва</p>	
<p><i>сприймає</i> твір мистецтва та <i>висловлює</i> враження, <i>добирає</i> із запропонованих слів співзвучні особистим емоціям; <i>визначає</i> темп (повільно, помірно, швидко); реєстр (високий, середній, низький), динаміку (гучно, тихо), тембр (звучання хору та оркестру), <i>характеризує</i> мелодію; <i>визначає</i> колорит (теплий, холодний) творів мистецтва та учнівських робіт; <i>порівнює</i> музичні та візуальні образи; <i>помічає</i> красу в довкіллі; <i>орієнтується</i> у видах театру (ляльковий, музичний) та кінематографу (кінофільм, мультфільм); <i>називає</i> твори мистецтва, що змінюють або передають його/її настрій.</p>	<p>Сприймання творів різних видів мистецтва. Обговорення вражень, емоцій, які вони викликали. Добір із запропонованих слів-характеристик, що співзвучні особистим емоціям та враженням. Визначення засобів виразності твору мистецтва. Порівняння природних форм, образів довкілля з їхнім художнім (декоративним) трактуванням. Знайомство з деякими видами театру та кіномистецтва. Використання творів різних видів мистецтва для отримання задоволення.</p>
<p>Комунікація через мистецтво</p>	
<p><i>презентує</i> результати власної творчості (<i>співає</i> пісні, <i>виконує</i> танцювальні рухи, <i>демонструє</i> власні роботи з образотворчого мистецтва тощо); <i>бере участь</i> у колективному виконанні творчого задуму; у шкільних мистецьких заходах (концертах, виставках, інсценізаціях тощо), в обговореннях власних вражень від творів різних видів мистецтва, зокрема, змісту анімаційних фільмів, театральних вистав тощо; <i>дотримується</i> правил творчої співпраці; <i>вербально описує</i> свій творчий задум; <i>визначає</i>, що вдалося, чи не вдалося у виконанні того, що було задумано.</p>	<p>Презентація та характеристика власних творчих досягнень. Колективне виконання творчого задуму (оформлення класної кімнати, створення колективних художніх композицій тощо). Проведення шкільних мистецьких заходів (концертів, виставок, інсценізацій тощо). Ознайомлення та впровадження правил творчої співпраці, взаємодії, комунікації.</p>

// Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти : 1-2 класи. — К. : ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018. — С. 225-228.

Викладання мистецтва в загальноосвітній школі має важливе естетико-виховне спрямування, якому підпорядковуються дидактичні завдання, тому вчитель має сприяти зростанню в учнів інтересу до мистецтва, розвитку здатності емоційно реагувати на художні твори й знаходити в них особистісний смисл.

Отже, головне надзавдання вчителя — створити захоплюючу емоційно піднесену атмосферу, щоб кожний урок став справжнім УРОКОМ МИСТЕЦТВА, надихав учнів на творчість поза його межами — в особистісній та соціокультурній діяльності.

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ МИСТЕЦТВА В 1 КЛАСІ

за підручником «Мистецтво» Кондратової Л.Г.

І тема «Мистецька абетка» 35 годин

№ п/п, дата	Тема	Мистецькі поняття для ознайомлення	Сприймання та інтерпретація мистецтва	Художньо-творча діяльність	Комунікація через мистецтво
1.	Ми і мистецтво	Правила слухання музики. Правила співу. Поняття: пісня, композитор, виконавець, слухач.	М. Скорик. Мелодія.	Завдання на вибір <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівки «Прийшла осінь», пісні Н. Май «Перший раз у перший клас» — розучування. <i>Творча діяльність:</i> Малюнок до пісні. <i>Ігрова діяльність:</i> Гра «Зобрази голосом звуки лісу». Гра «Добери картину до твору» (робота з альбомом). <i>Музикування:</i> Створення музичного супроводу до пісні на дзвіночках.	Обговорення на тему «Де ми чуємо музику». Оцінювання власної творчої діяльності та діяльності інших учнів. Визначення власних емоцій від уроку.
2.	Ми і мистецтво	Зображення у житті людини. Знайомство з інструментами для образотворчої діяльності. Правила роботи з інструментами.	А. Куїнджі. «Веселка». Г. Назаренко. «Різдво» (тарілка). Є. Рудюк. Обкладинка до книжки. Дитячий малюнок (А. Левчук). О. Шупляк. «Берегиня».	Створення малюнка «Осінь прогулянка».	Обговорення на тему «Де можна побачити малюнки». Демонстрація власних досягнень. Визначення власних емоцій від уроку.
3.	Світ мистецтва навкруги	Музичні та шумові звуки. Запис музичних звуків нотами.	П'єса В. Косенка «Пасторальна». Картина О. Максимлюк «Карпатський краєвид». Сприймання шумових звуків (музика дощу, музика лісу, музика вулиць).	Завдання на вибір <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівки «Прийшла осінь», пісні Н. Май «Перший раз у перший клас». <i>Творча діяльність:</i> Добір кольорів до музики. <i>Ігрова діяльність:</i> Гра «Добери картину до шумових і музичних звуків» (робота в альбомі). Гра «Лабіринт» (робота в альбомі). Гра «Озвуч картину голосом» (робота в альбомі). <i>Музикування:</i> Створення музичного супроводу до пісні на шумових інструментах.	Обговорення на тему «Як звучить довкілля». Оцінювання творчої діяльності. Визначення власних емоцій від творчої діяльності.

№ п/п, дата	Тема	Мистецькі поняття для ознайомлення	Сприймання та інтерпретація мистецтва	Художньо-творча діяльність	Комунікація через мистецтво
4.	Світ мистецтва навкруги	Ознайомлення з видами візуальних мистецтв і засобами їх створення: живопис, графіка, скульптура, декоративне мистецтво. Живописні картини, графічні малюнки, скульптури, твори декоративного мистецтва.	Д. Крупа. Вишивка. Р. Крамар. Дряпанки. К. Білокур. «Квіти на синьому фоні». М. Бондарчук. Дерев'яна скульптура ангела. К. Мередіт. «Білка».	Завдання на вибір Гра «Знайди, який інструмент використав митець (робота в альбомі). Творче завдання з шаблоном «Візерунок для глечика» (робота в альбомі).	Обговорення на тему «Як виникають твори візуальних мистецтв». Визначення власних емоцій від роботи над малюнком. Демонстрація власних досягнень.
5.	Віконце у мистецтво	Мелодія. Рух мелодії в музичному творі. Графічне зображення мелодії.	В. Косенко. «Дощик».	Завдання на вибір <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівки «Кап-кап», пісні Н. Май «Кап-кап-кап» — розучування, виконання. <i>Творча діяльність:</i> Добір кольорів до музики. <i>Ігрова діяльність:</i> Гра «Зобрази голосом лінію». Гра «Добери слова до музики». Гра «Добери кольори до пісні». Музично-дидактична гра «Сонечко і дощик». Гра «Створи малюнок до музики» (робота в альбомі). Гра «Упізнай інструмент» (робота в альбомі). <i>Музикування:</i> Ритмізація мелодії пісні долонями. Музично-дидактична гра «Музика дощу» на шумових інструментах.	Обговорення на тему «Як рухається мелодія». Оцінювання творчої діяльності. Визначення власних емоцій від творчої діяльності.
6.	Віконце у мистецтво	Лінія. Різновиди ліній.	Р. Крамар. «Коник».	Завдання на вибір Створення малюнка «Сонечко» з різних видів ліній. Рухлива гра «Зобрази рухами рук різні види ліній».	Обговорення на тему «Якою мелодією можна озвучити кожен вид ліній». Визначення власних емоцій від роботи над малюнком

№ п/п, дата	Тема	Мистецькі поняття для ознайомлення	Сприймання та інтерпретація мистецтва	Художньо-творча діяльність	Комунікація через мистецтво
					«Сонечко». Демонстрація власних творчих досягнень.
7.	Ритм у творі	Ритм у музиці. Довгі та короткі звуки. Правила дихання при співі.	Й. Штраус. Полька «Тік-так».	Завдання на вибір <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівки «Кап-кап», пісні Н. Май «Кап-кап-кап». <i>Творча діяльність:</i> Гра «Музична студія». Запис співу на диктофон. <i>Ігрова діяльність:</i> Гра «Ритмізація слів». Плескання ритмічних малюнків слів, імен». Гра «Добери світлину» (робота в альбомі). Ритмічна гра «Дощик» (робота в альбомі). <i>Музикування:</i> Ритмізація мелодії пісні шумовими інструментами.	Обговорення на тему «На що подібне цокання годинника?». Оцінювання творчої вокальної діяльності та музикування. Визначення власних емоцій від творчої діяльності.
8.	Ритм у творі	Ритм у творі образотворчого мистецтва. Ритм і засоби відтворення ритму в декоративному мистецтві.	М. Приймаченко. «Три бусли...». А. Куїнджі. «Березовий гай». Г. Назаренко. «Індик» (фрагмент). Дитячий малюнок (А. Левчук). І. Петрів. Пейзаж з копицями сіна. М. Рачков. «Українка».	Завдання на вибір Створення з різних видів ліній малюнка, у якому проявляється ритм. <i>Техніка виконання — олівці.</i> Рухова імпровізація під українську народну пісню «Два півники». Гра «Коза і козенятко» — відтворення ритмічного малюнка слідів тварин.	Обговорення на тему «Ритм у картинах». Визначення власних емоцій від роботи над орнаментом, рухової імпровізації. Демонстрація власних творчих досягнень.
9.	Казка в лісі	Тривалості нот: ціла, половинна, четвертна, восьма. Темп у музиці. Різновиди темпів музики: швидкий, помірний, повільний.	В. Сокальський. «Пташка».	Завдання на вибір <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівки «Пташечка», української народної пісні «Ой есть в лісі калина» — розучування. <i>Творча діяльність:</i> Робота з малюнком «Якими тривалостями звуків можна охарактеризувати кроки зображених тварин?». «Упізнай темп музики»	Обговорення на тему «Темп музики». Оцінювання творчої діяльності та музикування. Визначення власних емоцій від творчої діяльності.

№ п/п, дата	Тема	Мистецькі поняття для ознайомлення	Сприймання та інтерпретація мистецтва	Художньо-творча діяльність	Комунікація через мистецтво
				<p>Ігрова діяльність: Гра «Добери слова до музичного твору та визнач його темп». Гра «Ритмізація слів». Плескання ритмічних малюнків слів, імен». Вправа «Пишемо ноти» (робота в альбомі). Вправа «Запис імен нотами» (робота в альбомі). Гра «Розпізнай тривалості нот» (робота в альбомі) Гра «Довгі та короткі» (робота в альбомі). Створення малюнка до пісні (робота в альбомі). <i>Музикування:</i> Гра «Музичні імена» — граємо своє ім'я на металофоні.</p>	
10.	Казка в лісі	Форма. Подібність форм предметів до геометричних фігур. Прості форми.	Е. Гріг. «Пташка».	<p>Завдання на вибір Творче завдання «М'ячик в лісі» — вигадкування історії. Гра «Розпізнай осінні листочки та грибочки за формою». Створення аплікації «Пташка». Творче завдання «Знайди в малюнку форми» (робота в альбомі).</p>	Обговорення на тему «Форма предметів». Визначення власних емоцій від роботи на уроці. Демонстрація власних творчих досягнень.
11.	У світі звуків і кольорів	Високі та низькі звуки. Звучання музичних інструментів. Регістри: високий, середній, низький.	В. Ребіков. «Ведмідь». Е. Гріг. «Пташка».	<p>Завдання на вибір <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівки «Пташечка», української народної пісні «Ой єсть в лісі калина». Пластична імпровізація. <i>Творча діяльність:</i> Перегляд уривків з виступів фіналістів вокальних конкурсів для дітей і дорослих (аналіз і порівняння дитячих і дорослих голосів). Створення малюнка до пісні (робота в альбомі). <i>Ігрова діяльність:</i> Рольова гра «Синички і сови». Гра «Що у якому регістрі звучить?» (робота в альбомі).</p>	Обговорення на тему «Голоси дорослих і дітей» Оцінювання творчої діяльності та музикування Визначення власних емоцій від творчої діяльності

№ п/п, дата	Тема	Мистецькі поняття для ознайомлення	Сприймання та інтерпретація мистецтва	Художньо-творча діяльність	Комунікація через мистецтво
				Визначення реєстрів прослуханих творів. <i>Музикування:</i> Відтворення ритму народної мелодії на шумових інструментах.	
12.	У світі звуків і кольорів	Пляма. Власивості плям як засобу виразності.	Й. Бокшай. «Осінній парк». О. Дідик. «Осіння гармонія».	Завдання на вибір Зображення осіннього лісу за допомогою плям — відбитків опалого листя. Аналіз картини Й. Бокшай. Гра «Пофантазуй і зобрази» (кущ калини за допомогою відбитків). Гра-змагання «Хто назве більше осінніх прикмет».	Обговорення на теми «Кольори осінньої природи», «Як можна зобразити людину плямами?». Визначення власних емоцій від роботи на уроці. Демонстрація власних творчих досягнень.
13.	В гостях у осені	Тихі та гучні звуки: f — форте, p — піано. Динаміка.	Й.С. Бах. «Волинка». П. Чайковський. «Осіння пісня».	Завдання на вибір <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівок, пісні М. Назарця «Осінь» — розучування. <i>Творча діяльність:</i> Аналіз музичних творів Й.С. Баха і П. Чайковського. Гра «Пофантазуй і зобрази» (гостинна осінь в образі дівчини). <i>Ігрова діяльність:</i> Пластична імпровізація. Відгадування ребусів (робота в альбомі). <i>Музикування:</i> Відтворення ритму віршів, придумування мелодії (робота в альбомі).	Обговорення на тему «Динаміка музики». Обмін враженнями від музики.
14.	В гостях у осені	Теплі та холодні кольори.	Г.А. Брендекільде. «Лісова дорога восени». Д. Кустанович. «Світло дому». І. Айвазовський. «Морський пейзаж». Ю. Томеско-Мазманян. «Жовті хризантеми».	Завдання на вибір Аналіз колориту картин (теплі та холодні кольори). Виготовлення осіннього кораблика (з осіннього листя та горіхової шкарлупи).	Обговорення на теми «Теплі та холодні кольори доккола», «Чи впливає колір на настрій». Визначення власних емоцій від роботи на уроці. Демонстрація власних творчих досягнень.

№ п/п, дата	Тема	Мистецькі поняття для ознайомлення	Сприймання та інтерпретація мистецтва	Художньо-творча діяльність	Комунікація через мистецтво
			В. ван Гог. «Соняхи». І. Айвазовський. «Флот на Чорному морі».		
15.	Мистецька подорож	Повторення матеріалу.	Уривки вивчених раніше пісень.	Узагальнюючі завдання <i>Теоретичне завдання:</i> Значення понять, відповіді на запитання. <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання раніше вивченої пісні (на вибір). Демонстрація руху мелодії рукою. <i>Музичне сприймання:</i> Музична вікторина. Творча діяльність: Пластична імпровізація. Демонстрація рухами характеру музики. Узагальнюючі творчі завдання — робота в альбомі: розпізнавання пісні за ілюстраціями, значення музичних термінів. Повторення правил співу.	Обговорення на тему «Твої досягнення в царині мистецтва». Оцінювання творчої діяльності. Визначення власних емоцій від творчої діяльності.
16.	Мистецька подорож	Повторення матеріалу.	А. Ерделі. «Осінь». М. Беркос. «Льон цвіте». К. Білокур. «Півонії». І. Роп'яник. «Осінь».	Узагальнюючі завдання Розпізнавання форм зображених предметів. Виставка-перегляд творчих робіт учнів. Аналіз картин. Виготовлення закладки для підручника. Встановлення відповідності між творами і видами мистецтв. Виявлення зайвих слів у реченні. Встановлення відповідності між малюнками та геометричними фігурами, з яких вони складаються.	Обговорення на тему «Мої досягнення в царині мистецтва», «Правила спільної взаємодії». Визначення власних емоцій від роботи на уроці. Демонстрація власних творчих досягнень.
17.	Сім нот — сім кольорів	Знайомство із назвами нот. Нотоносець. Розташування нот на нотоносці. Скрипковий ключ.	В. Косенко. «Скерціно» (металофон).	Завдання на вибір <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівки, пісні А. Мігай «Сім нот» — розучування. <i>Творча діяльність:</i> Вивчення послідовності написання скрипкового ключа. Гра «Розсели сестричок-ноток».	Обговорення на тему «Нотний запис музики». Оцінювання творчої діяльності та музикування. Визначення власних емоцій від уроку.

**Поурочні плани-конспекти
для проведення занять в 1 класі**

I СЕМЕСТР

Тема 1. Мистецька абетка (32 години)

УРОК 1

Дата

Клас

Додатковий

матеріал до уроку

Тема уроку: ми і мистецтво.

Мета уроку: — ознайомити з правилами співу та слухання музики, а також з поняттями «пісня», «композитор», «виконавець», «слухач», дати знання про значення музики в житті людини;

— розвивати вміння учнів уважно слухати музику та висловлювати власні музичні враження від прослуханого твору, розвивати вміння створювати музичний супровід до пісні;

— виховувати інтерес до слухання класичної музики та виконання дитячих пісень українських композиторів.

Тип уроку: комбінований, урок введення в тему.

Обладнання: музичний інструмент, програвач, мультимедійна дошка, ілюстрації до музичного твору та пісні або мультимедійна презентація, портрети композитора М. Скорика та автора пісні Н. Май.

Основні поняття для засвоєння: правила слухання музики, правила співу, поняття: пісня, композитор, виконавець, слухач.

Твори, що вивчаються на уроці: М. Скорик. «Мелодія»; Н. Май. «Перший раз у перший клас».

Хід уроку

№	Назва розділу уроку	Зміст	Кількість хвилин
1.	Організаційний момент.	Мотивація до навчання. Перегляд відеоролика «Музика в твоєму житті».	3 хв
2.	Новий матеріал.	Мистецький словничок: музику створює композитор, виконує — виконавець, слухає — слухач.	1 хв
3.	Сприймання та інтерпретація мистецтва.	М. Скорик. «Мелодія».	3 хв
		Аналіз твору мистецтва.	2 хв
4.	Художньо-творча діяльність.		
4.1.	<i>Вокальна діяльність.</i>	Виконання поспівки «Прийшла осінь».	2 хв
		Розучування пісні Н. Май «Перший раз у перший клас».	5 хв
		Виконання пісні під акомпанемент.	2 хв
4.2.	<i>Творча діяльність.</i>	Малюнок до пісні.	10 хв
4.3.	<i>Фізкультхвилинка.</i>	Виконання рухів під відеоролик.	2 хв
4.4.	<i>Ігрова діяльність.</i>	Гра «Зобрази голосом звуки лісу».	2 хв
		Гра «Добери ілюстрацію до твору» (робота з альбомом).	2 хв
4.5.	<i>Музикування.</i>	Створення музичного супроводу до пісні на дзвіночках.	2 хв
5.	Комунікація через мистецтво.	Обговорення на тему «Де ми чуємо музику?». Оцінювання власної творчої діяльності та діяльності інших учнів.	2 хв

6.	Узагальнення вивченого матеріалу. Рефлексія.	Як називають того, хто створює музику? А хто її виконує? Хто слухає?	1 хв
7.	Підсумок уроку.	Визначення власних емоцій від уроку.	1 хв

Опис проведення гри «Зобрази голосом звуки лісу»

Учитель: пропонує послухати запис музичного уривку «Звуки лісу». Він запитує в учнів: «Що ви почули в лісі? Які звуки лунали? Що і як звучало?». Педагог просить учнів пригадати, які звірі та птахи живуть у лісі, та пропонує учням відтворити голосом звуки лісу (зобразити, як кукає зозуля, каркає ворона та співають інші пташки, як виє вовк, шумить вітер, потріскують сухі гіллячки під ногами, як шумить дощ, плюскотить водичка тощо). Для зорової уяви вчитель може продемонструвати на слайдах або малюнках зображення звірів, які живуть у лісі.

Учні: слухають уважно запис шуму лісу, переглядають ілюстрації, а потім за сигналом учителя звуками імітують «шум лісу».

Після проведення гри школярі можуть оцінити, що у них вийшло найкраще. Які враження вони отримали від гри, чи сподобався їм шумовий уявний ліс, який вони зображали голосом.

Опис проведення гри «Добери ілюстрацію до твору» (робота з альбомом)

Учитель: пропонує учням спочатку послухати музичний твір М. Скорика «Мелодія», а потім розглянути ілюстративний ряд, який гогує завчасно на слайдах або окремих аркушах. Педагог пропонує дібрати ту ілюстрацію, яка найбільше підходить до характеру та художнього змісту музики.

Учні: слухають уважно музичний твір, переглядають ілюстративний ряд та роблять свій вибір.

Опис проведення музикування зі створення музичного супроводу до пісні на дзвіночках

Перед початком роботи вчитель демонструє дзвіночки, які можуть бути різними або однаковими за розміром. Потім показує школярам, як їх правильно тримати, щоб утворювались звуки.

Головне завдання вчителя — пояснити, як створити ритм на дзвіночках, що мають співпадати із сильними та слабкими долями музичного супроводу до пісні або повторювати (дублювати) чітко мелодію пісні.

(Дзвіночки можуть бути різних розмірів та форми — від рибальських до спеціальних музичних дзвіночків, які можна придбати в спеціалізованих музичних крамницях або у відділах дитячих іграшок).

УРОК 2

Дата

Клас

Додатковий

матеріал до уроку

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Тема уроку: ми і мистецтво.

Мета уроку: — ознайомити з інструментами для образотворчої діяльності та правилами роботи з інструментами, розглянути значення зображення у житті людини;

— розвивати вміння учнів розповідати про сюжет картини, яку вони розглядають, висловлювати власні мистецькі враження від перегляду твору образотворчого мистецтва, розвивати вміння створювати власну розповідь на тему «Що я люблю малювати»;

— виховувати інтерес до творів образотворчого мистецтва та виконання малюнків за темою в обраних техніках.

Тип уроку: комбінований, урок заглиблення в тему.

Обладнання: інструменти для роботи з малюнками, програвач, мультимедійна дошка, ілюстрації картин, мультимедійна презентація, портрети живописців, чиї картини розглядаємо на уроці.

Основні поняття для засвоєння: зображення у житті людини, ознайомлення з інструментами для образотворчої діяльності, правила роботи з інструментами.

Твори, що вивчаються на уроці: А. Куїнджі. «Веселка»; Г. Назаренко. «Різдво» (тарілка); обкладинка до книжки (Є. Рудюк); дитячий малюнок (А. Левчук).

Хід уроку

№	Назва розділу уроку	Зміст	Кількість хвилин
1.	Організаційний момент.	Мотивація до навчання. Перегляд відеоролика «Зображення в твоєму житті».	3 хв
2.	Новий матеріал.	Мистецький словничок: зображення у житті людини. Ознайомлення з інструментами для образотворчої діяльності. Правила роботи з інструментами.	2 хв
3.	Сприймання та інтерпретація мистецтва.	Зображення у житті людини. А. Куїнджі. «Веселка»; Г. Назаренко. «Різдво» (тарілка); обкладинка до книжки (Є. Рудюк); дитячий малюнок (А. Левчук).	3 хв
		Аналіз творів мистецтва на вибір.	2 хв
4.	Художньо-творча діяльність.		
4.1.	Творча діяльність.	Створення малюнка «Осінь прогулянка».	10 хв
		Усна розповідь «Що я люблю малювати» (робота в альбомі зі світлинами).	5 хв
4.2.	Фізкультхвилинка.	Виконання рухів під відеоролик.	2 хв
4.3.	Ігрова діяльність.	Гра «Упізнай кольори осені в малюнках» (малюнки на вибір учителя).	6 хв
5.	Комунікація через мистецтво.	Обговорення на теми «Де ми бачимо зображення?». «Наші уподобання в живописі». Демонстрація власних досягнень.	3 хв
6.	Узагальнення вивченого матеріалу. Рефлексія.	Обговорення на тему «Де ми чуємо музику?» Оцінювання власної творчої діяльності та діяльності інших учнів.	3 хв
7.	Підсумок уроку.	Визначення власних емоцій від уроку.	1 хв

